

Stanisław Litak

OD REFORMACJI DO OŚWIECENIA Kościół katolicki w Polsce nowożytnej

Towarzystwo Naukowe KUL

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	7
Część I. KOŚCIÓŁ W POLSCE W OKRESIE REFORMACJI I ODNOWY POTRYDENCKIEJ	
1. Terminologia	11
2. Podział chrześcijaństwa zachodniego	12
3. Państwo i społeczeństwo polskie	26
4. Reformacja	35
5. Sprawa Kościoła narodowego – Próby zjednoczenia protestantów	49
6. Konfederacja Warszawska	53
7. Odrodzenie Kościoła katolickiego – Odwrót Reformacji	58
8. W kręgu chrześcijaństwa wschodniego	66
9. Reforma trydencka	80
10. Kościół a społeczeństwo	108
Część II. KOŚCIÓŁ W POLSCE W OKRESIE OŚWIECENIA DO 1795 ROKU	
11. Oświecenie w Europie a chrześcijaństwo	117
12. Rzeczpospolita w okresie Oświecenia	126
13. Sytuacja wyznaniowa	133
14. Kościół w Polsce a Oświecenie	140
15. Próby ulepszenia łacińskich struktur kościelnych	146
16. Przemiany w duchowieństwie łacińskim	157
17. Kościoły unickie – Rozwój i latynizacja	170
18. Przemiany w duchowieństwie unickim	178
19. Schyłek świętości zakonów	183
20. Rozwój i odrodzenie szkolnictwa	189
21. Stare i nowe formy działalności charytatywnej	200
22. Życie religijne	206
Zakończenie	217
Uwagi bibliograficzne	221
Indeks osób	243
Indeks nazw geograficznych	257
Spis map	265
Spis tabel	267
Spis fotografii	268

STANISŁAW LITAK, profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, urodził się w 1932 r. w Gliniku (woj. rzeszowskie). Studia historyczne ukończył na KUL-u w 1956 r. Doktorat uzyskał na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w 1963 r. Habilitował się w 1970 r. na Uniwersytecie Warszawskim. W latach 1968-1983 odbył staże naukowe w Holandii, Austrii, Francji i Niemczech. Zajmuje się geografją historyczną, historią Kościoła i historią wychowania. Opublikował prace: *Struktura terytorialna Kościoła łacińskiego w Polsce w 1772 roku. Mapy* (1979); *Tekst* (1980); *The Latin Church in the Polish Common Wealth in 1772. A Map and Index of Localities* (1990); *Kościół łaciński w Polsce około 1772 roku. Mapa – komentarz – indeks* (1991).

Problematyka niniejszej książki przedstawiona została w kontekście europejskim, z uwzględnieniem specyfiki państwa polsko-litewskiego w okresie XVI-XVIII wieku. Praca jest oparta na najnowszych wynikach badań i różnorodnych, często dotychczas nie wykorzystywanych lub niedostępnych źródłach polskich i zagranicznych. Stanowi zarys historii Kościoła katolickiego oraz w pewnym stopniu także innych wyznań w wielonarodowościowej i podzielonej pod względem religijnym Rzeczypospolitej przedrozbiorowej. Odnacza się solidnością informacji. Porusza wiele zagadnień mało znanych oraz stawia nowe problemy, które winny być przedmiotem przyszłych badań. Może być przydatna zarówno dla studentów, jak i nauczycieli historii oraz polonistyki, a także dla nauczycieli religii, zwłaszcza w szkołach średnich.

ISBN 83-85291-90-3

TOWARZYSTWO NAUKOWE
KATOLICKIEGO UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO